

TIETOJA
V. I. LENININ
ELÄMÄSTÄ JA TOIMINNASTA

(Huhtikuu — joulukuu 1920)

1920

- Huhtikuu, 27.* Lenin saa valmiiksi kirjansa „„Vasemmistolaisuus” lastentautina kommunismissa”.
- Kirjeessään K. A. Timirjzeville Lenin antaa korkean arvion Timirjzevin kirjalle „Tiede ja demokratia”.
- Huhtikuu, 29.* Lenin pitää Lasi- ja posliiniteollisuuden työläisten IV yleisvenäläisessä edustajakokouksessa puheen Neuvostotasavallan kansainvälisestä ja sisäpoliittisesta tilanteesta.
- Huhtikuu, 29—
toukokuu, 2.* V. I. Lenin osallistuu valkopuolalaisia vastaan alkaneen sodan yhteydessä harjoitettavaa agitaatiotyötä koskevien VKP (b):n Keskuskomitean teesien laadintaan.
- Toukokuu, 1.* Aamulla Lenin osallistuu vapputalkoisiin Kremlissä.
- Klo 2 päivällä Lenin pitää puheen K. Marxin muistopatsaan peruskiven laskutilaisuudessa Teatteri-aukiolla (nykyään Sverdlovin aukio).
- Klo 3 päivällä Lenin pitää puheen Vapautuneen työn muistomerkin peruskiven laskemistilaisuudessa Moskva-joen rantakadulla; käy Taidemuseossa (nykyään A. S. Pushkinin nimelle omistettu kuvaamataiteiden museo) tutustumassa pystytettävän patsaan luonnosten näyttelyyn.
- Lenin pitää puheet Zamoskvoretshjen ja Baumanin kaupunginosan joukkokokouksissa, Zagorskin nimelle omistetun työväenpalatsin avajaisissa Blagushan—Lefortovon kaupunginosassa ja Prohorovin kutomatehtaan työläisten joukkokokouksessa Krasnaja Presnjan kaupunginosassa.

- Toukokuu, 2.* Lenin kirjoitus „Ensimmäisistä Moskovan—Kazanin rautatien talkoista yleisvenäläisiin vapputalkoihin” julkaistaan yksipäiväisessä lehdessä „Vapputalkoot”.
- Toukokuu, 4.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: Länsirintaman auttaminen; Tatarian Autonomisen Sosialistisen Neuvostotasavallan perustaminen; tervehdyssähkeen lähettäminen Azerbaidžhanin Neuvostotasavallalle y.m.
- Toukokuu, 4 tai 5.* Lenin lähettää sähkeen kaikkien kuvernementtien toimeenpaneville komiteoille, Moskovan ja Pietarin kaupunkien toimeenpaneville komiteoille sekä kuvernementtien vallankumouskomiteoille kehottaen niitä auttamaan Keskustilastohallintoa ja sen paikalliselimiä koko Venäjää käsittävän väestönlaskennan suorittamisessa.
- Toukokuu, 5.* Lenin pitää Teatteriaukiolla puheen Puolan rintamalle lähtevien sotilasosastojen paraatissa.
- Lenin pitää Yleisvenäläisen TpKK:n, Moskovan Neuvoston sekä ammattiliittojen ja tehdaskomiteain edustajain yhteisessä istunnossa puheen porvariston ja tilanherrain Puolan hyökkäyksestä johtuvista Neuvostotasavallan puolustuksen tehtävistä.
- Lenin lähettää Azerbaidžhanin sosialistiselle Neuvostohallitukselle tervehdyssähkeen riippumattoman Azerbaidžhanin Neuvostotasavallan perustamisen johdosta.
- Lenin kirjoittaa M. N. Pokrovskille kirjeen, jossa tähdentää nykyvenäjän sanakirjan julkaisemisen välttämättömyyttä.
- Toukokuu, 7.* Lenin kirjoittaa Turkestanin rintaman punaisten kommunistien 30. rykmentille kirjeen, jossa kiittää makaroni- ja jauholähetyksestä. Lahjalähetys annettiin Moskovan lapsille.
- Toukokuu, 8.* V. I. Lenin lähettää L. B. Krasinille ja M. M. Litvinoville Kööpenhaminaan sähkeen, jossa kehottaa allekirjoittamaan kauppasopimukset Ruotsin metalli- ja veturinrakennustehtaiden kanssa.
- Toukokuu, 10.* Lenin johtaa Työ- ja Puolustusneuvoston ylimääräistä istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: Länsirintaman armeijain varustaminen

aseilla, vaatetuksella ja jalkineilla; räjähdykset Moskovan ammus- ja asevarastoilla; Venäjän kaikkien sotatarvikevarastojen henkilökunnan tarkastaminen.

Toukokuu, 12. Lenin kirjoittaa „Lisäyksen” kirjaseen „„Vasemmistolaisuus” lastentautina kommunismissä”.

Lenin antaa Kaukasian rintaman Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle ohjeet divisioonan viipymättömästä lähettämisestä Länsirintaman avuksi.

Toukokuu, 13. Lenin pitää Rogozhsko-Simonovskin kaupunginosan työläisten ja puna-armeijalaisten suurkonferenssissa puheen kansainvälisestä tilanteesta.

Toukokuu, 14. Lenin johtaa Työ- ja Puolustusneuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: Länsirintaman armeijain varustaminen vaatetuksella; Donbassin elintarviketilanne; patruunien, kiväärien ja konekiväärien y.m. tuotannon tila; Lenin herättää kysymyksen kapearaitisten rautateiden rakentamisesta puutavaran kuljetusta varten.

Toukokuu, 18. Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: raaka-aineen hankinta teollisuudelle vuosiksi 1920—1921; maan viljavarat y.m. Lenin tekee ehdotuksen koko neuvosto-Kaukasian alueen liittämistä Donin alueen työarmeijan neuvoston toimipiiriin.

Toukokuu, 20. Julkaistaan Leninin vastaus „Intian vallankumoukselliselle liitolle”.

Toukokuu, 21. Lenin kirjoittaa A. S. Serafimovitshille kirjeen, jossa lausuu suruvalittelunsa hänen menetettyä poikansa rintamalla.

Lenin johtaa Työ- ja Puolustusneuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: armeijan varustaminen patruunoilla, kivääreillä ja konekivääreillä; autojen mobilisoiminen sotilaselinten käyttöön; Nahkateollisuuden päähallinnon sekä Bakun ja Astrakanin naftateollisuuden työläisten varustaminen elintarvikkeilla; Pietarin varustaminen polttoaineella y.m.

Toukokuu, 23. Lenin kirjoittaa kirjeen „Pietarilaisille tovereille”, jossa antaa kirjasensa „„Vasemmistolaisuus” lastentautina kommunismissä” julkaisemista koskevia ohjeita.

- Toukokuu, 25.* Lenin kirjoittaa huomautuksensa dekreettiehdotukseen toimenpiteistä, joihin on ryhdyttävä asuntojen jakamiseksi oikeudenmukaisesti työtätekeväälle väestölle.
- Toukokuu, 26.* Lenin kirjoittaa elintarvikehankintoja koskevan Kansankomissaarien Neuvoston päätöslauselmaehdotuksen.
Lenin keskustelee Englannin työläisten valtuuston kanssa.
- Toukokuu, 27.* Lenin tekee huomautuksensa ja lisäyksensä teknillisiä korkeakouluja koskevaan Kansankomissaarien Neuvoston päätöslauselmaehdotukseen.
- Toukokuu, 30.* Lenin kirjoittaa „Kirjeen Englannin työläisille”.
- Kesäkuu, 1.* Lenin kirjoittaa Kominternin II kongressia varten kansallisuus- ja siirtomaakysymystä koskevan teesi-alustelman.
- Kesäkuu, 2.* V. I. Lenin lähettää J. V. Stalinille Kremenchugin sähkösen, jossa tiedottaa, että tilanne Länsirintamalla on vaikea ja että sinne on lähetettävä Lounaisrintamaa varten pyydyt divisionat; kehottaa jatamaan aloitettua hyökkäystä.
- Kesäkuu, 4.* Lenin ottaa vastaan japanilaisten lehtien „Osaka-Mainitshi” ja „Tokio Nitsi-Nitsi” kirjeenvaihtajan hra Fusen.
Lenin kirjoittaa Valtion kustannusliikkeelle ja Korkeimmalle Kansantalouselvostolle kirjeen, jossa pyytää ottamaan vastaan Kirgisian edustajat ja auttamaan heitä kirjakevalimon, kirjapainon sekä paperin hankinnassa.
- Kesäkuu, 5.* Lenin kirjoittaa „Kansallisuus- ja siirtomaakysymystä koskevan teesi-alustelman (Kommunistisen Internationalen toista edustajakokousta varten)”.
- Kesäkuun alku.* Lenin kirjoittaa „Agraarikysymystä koskevan teesi-alustelman (Kommunistisen Internationalen toista edustajakokousta varten)”.
- Kesäkuu, 8—10.* Ilmestyy painosta Leninin kirjanen „„Vasemmistolaisuus” lastentautina kommunismissa”.
- Kesäkuu, 12.* Lenin kirjoittaa arvostelun „Kommunismi” aikakauslehden (Kommunistisen Internationalen äänenkan-

nattaja kaakkois-Euroopan maita varten; sitä julkaistiin Wienissä saksan kielellä) 1.—18. numeroista.

Lenin pitää vastuunalaisten maaseututoiminnanjärjestäjien toisessa yleisvenäläisessä neuvottelukokouksessa puheen Neuvostotasavallan kansainvälisestä tilanteesta ja puolueen lähimmistä tehtävistä maaseudulla.

- Kesäkuu, 13.* Lenin tekee huomautuksensa ja lisäyksensä VKP(b):n Keskuskomitean päätöslauselmaehdotukseen VKP(b):n tehtävistä Turkestanissa.
- Kesäkuu, 18.* Lenin johtaa Työ- ja Puolustusneuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: puolustuksen järjestäminen valkopuolalaisten hyökkäyksen vuoksi; sotilaallistettujen tuotantolaitosten y.m. luettelon tarkistaminen.
- Kesäkuu, 19.* Lenin pitää Kommunistisen Internationalen Toimeenpanevan Komitean istunnossa puheen, jossa arvostelee Ranskan sosialistisen puolueen ja Italian sosialistisen puolueen oikeistosiiven politiikkaa.
- Kesäkuu, 20.* Lenin antaa valistusasiain kansankomissaarin sijaiselle ohjeen avun antamisesta Pulkovon tähtitieteelliselle observatoriolle.
- Kesäkuu, 29.* Lenin kirjoittaa VKP(b):n KK:n sihteeriä kirjeen, jossa kehottaa velvoittamaan Valtion kustannusliikkeen järjestämään uusien taloustieteellisten teosten kääntämisen ja julkaisemisen sekä julkaisemaan useita XVII ja XVIII vuosisadan materialistien kirjoja käännöksinä.
- Kesäkuu.* Lenin kirjoittaa „Päätöslauselmaehdotuksen, joka koskee „proletariaatin diktatuuri“-käsitteen merkitystä ja tämän tunnuksen vääristely-„villityksen“ vastustamista”.
- Heinäkuu, 2.* Lenin kirjoittaa vetoituksen „Apua haavoittuneelle puna-armeijalaiselle!”
- Heinäkuu, 4.* Lenin kirjoittaa „Teesit Kommunistisen Internationalen toisen kongressin perustehtävistä”.
- Heinäkuu, 6.* Lenin kirjoittaa alkulauseen kirjansa „Imperialismi kapitalismin uusimpana vaiheena” ranskankieliseen ja saksankieliseen laitokseen.

- Heinäkuu, 8.* Lenin antaa ohjeet „„Vasemmistolaisuus” lastentautina kommunismissä” kirjansensa englannin-, ranskan- ja saksankielisten käännösten tarkastamisesta.
- Heinäkuu, viimeistään 18.* Kirjeessään Kominternin Toimeenpanevalle Komitealle Lenin esittää III Internationalen II kongressia varten laatimansa teesialustelman maailman taloudellisesta ja poliittisesta tilanteesta.
- Heinäkuu, 18.* Lenin matkustaa Pietariin osallistuakseen Kominternin II kongressin istuntoon.
- Heinäkuu, 19—
elokuu, 7.* Kommunistisen Internationalen II kongressi. Lenin johtaa kongressin työtä.
- Heinäkuu, 19.* Lenin valitaan puhemieshistoriaan kongressin ensimmäisessä istunnossa; hän pitää selostuksen kansainvälisestä tilanteesta ja Kommunistisen Internationalen perustehtävistä.
- Lenin pitää puheen Karl Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin muistopatsaan peruskiven laskutilaisuudessa Uritskin aukiolla Pietarissa. Joukkokokoukseen osallistuivat Kominternin II kongressin edustajat.
- Lenin laskee yhdessä II kongressin edustajien kanssa seppeleitä vallankumoustaistelujain haudoille Mars-kentällä Pietarissa.
- Heinäkuu, 20.* Lenin palaa Pietarista Moskovaan.
- Heinäkuu, 23.* Lenin on puheenjohtajana Kominternin II kongressin toisessa istunnossa Moskovassa, jossa kongressi jatkoi työtään; hän pitää puheen kommunistisen puolueen merkityksestä.
- Heinäkuu, 23 pn
jälkeen.* Lenin kirjoittaa Työ- ja Puolustusneuvoston jäsenille kirjeen, jossa esittää suunnitelman Kaukasiasta Länsirintamalle siirrettäviksi määrättyjen joukko-osastojen käyttämisestä.
- Heinäkuu, 24.* Kongressin kolmannessa istunnossa Lenin valitaan valiokuntiin, jotka käsittelevät kansainvälistä tilannetta ja Kominternin perustehtäviä, kansallisuus- ja siirtomaakysymystä sekä agraarikysymystä.
- Heinäkuu, 25.* Lenin johtaa II kongressin kansallisuus- ja siirtomaakysymystä käsittelevän valiokunnan työtä; pitää valiokunnassa puheen.
- Toisen kongressin valiokunnan istunnossa käsitellään ja hyväksytään Leninin teesit Kommunistiseen

Internationaleen hyväksymisen ehdoista ja hänen ehdotuksensa niiden puolueiden johtavien elinten muodostamisesta, jotka haluavat liittyä Kominterniin (Kommunistiseen Internationaleen hyväksymisen kahdeskymmenes ehto).

Lenin kirjoittaa arvostelevia huomautuksia P. Levin kansallisuus- ja siirtomaakysymystä käsittelevien teesien johdosta, paljastaa Levin nationalistisen asenteen.

Heinäkuu, 26.

Lenin johtaa kongressin agraarikysymystä ja Kominternin perustehtäviä käsittelevien valiokuntien työtä; valiokunnissa käsitellään ja hyväksytään hänen teesinsä näistä kysymyksistä.

Lenin tekee kongressin neljännessä istunnossa kansallisuus- ja siirtomaakysymystä käsitelleen valiokunnan toimeksiannosta selostuksen ja esittää hyväksyttäväksi hänen kirjoittamansa ja valiokunnan hyväksymät teesit.

Heinäkuu, 28.

Toisen kongressin viidennessä istunnossa hyväksytään yksimielisesti Leninin teesit kansallisuus- ja siirtomaakysymyksestä.

Heinäkuu, 30.

Kongressin 12. istunnossa Lenin käyttää puheenvuoron Kommunistiseen Internationaleen hyväksymisen ehdoista. Kongressi hyväksyy Leninin teesit.

Heinäkuu.

Lenin kirjoittaa D. I. Kurskille kirjeen, jossa kysyy, onko Punaisen Armeijan vapauttamilla alueilla ryhdytty toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on Neuvostovallan hetikohtainen pystyttäminen, tilanherrojen karkottaminen ja heidän maidensa luovuttaminen köyhälistölle ja batrakkien Neuvostoille.

Lenin kirjoittaa arvostelevat huomautuksensa Kominternin II kongressille esitetyn Ranskan sosialistisen puolueen ilmoituksen johdosta.

Elokuu, 2.

Lenin johtaa VKP(b):n Keskuskomitean Poliittisen byroon istuntoa, jossa hyväksytään päätös Wrangelin rintaman erottamisesta itsenäiseksi rintamaksi.

Lenin puhuu Kominternin kongressin kymmenennessä istunnossa parlamentarismikysymyksestä.

Elokuu, 4.

Kominternin II kongressin kolmannessatoista istunnossa käsitellään ja hyväksytään yksimielisesti Leninin teesit agraarikysymyksestä.

- Elokuu, viimeistään 6.* Toisen kongressin VKP(b):n edustajisto valitsee V. I. Leninin Kominternin TPK:n jäseneksi.
- Elokuu, 6.* Lenin pitää Kominternin II kongressin 16. istunnossa puheen Englannin kommunistisen puolueen yhtymisestä Työväenpuolueeseen (Labour Party).
- Elokuu, 7.* Lenin osallistuu Kominternin Toimeenpanevan Komitean uuden kokoonpanon ensimmäiseen istuntoon.
- Elokuu, 8.* Lenin kirjoittaa Valtion kustannusliikkeelle kirjeen, jossa kehottaa käyttämään Ententen imperialistisen politiikan paljastamiseksi neuvostolehtien sekä eri maiden kommunististen ja porvarillisten lehtien aineistoja siten, että käännetään niitä ulkomaiden kielille ja julkaistaan kuukausittain kirjasia.
- Elokuu, 15.* Lenin kirjoittaa „Kirjeen Itävallan kommunisteille”.
- Elokuu, 18.* Lenin kirjoittaa Länsirintaman Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle sähkeen, jossa kehottaa tehostamaan hyökkäystä valkokuolalaisia vastaan.
- Lenin lähettää Pienen Kansankomissaarien Neuvoston käsiteltäväksi A. M. Gorkin pyynnön akateemikojen elintarvikeannosten myöntämisestä Pietarin tiedemiehille ja kehottaa täyttämään pyynnön.
- Elokuu, 19.* V. I. Lenin antaa lennättimitse ohjeita Ukrainan KP(b):n Keskuskomitealle ja VKP(b):n Keskuskomitean Kaukasian byroolle parhaiden kommunistien lähettämistä Wrangelin rintamalle; VKP(b):n KK:n Siperian byroolle avun järjestämisestä Wrangelin ja Puolan rintamalle.
- Lenin lähettää Länsirintaman Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle sähkeen kehottaen lähettämään viipymättä valkovenäläisiä työläisiä ja talonpoikia rintamajoukkojen täydennykseksi.
- Elokuu, 20.* Lenin johtaa Työ- ja Puolustusneuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: Kashi-
ran voimalaitoksen rakennustyöt, erikoistoimenpiteet, joihin tulee ryhtyä neuvostojoukkojen mahdollisen perääntymisen yhteydessä Wrangelin rintamalla; Moskovan varustaminen polttopuilla y.m.
- Elokuu, 28.* Lenin täyttää yleisvenäläisen väestönlaskennan kyselylomakkeen.
- Syyskuu, 1.* Lenin pyytää Rumjantsevin museon kirjastoon (nykyään V. I. Leninin kirjasto) lähettämässään

kirjeessä lainaamaan hänelle kaksi parhaita kreikan kielen sanakirjaa, kreikkalais-saksalaisen, kreikkalais-ranskalaisen, kreikkalais-venäläisen tai kreikkalais-englantilaisen; parhaat filosofian sanakirjat, filosofian terminologiset sanakirjat saksan, ranskan, englannin ja venäjän kielellä; Kreikan filosofian historiaa käsittelevät kirjat.

Lenin tekee Valistustyöntekijäin ja sosialistisen kulttuurin työntekijäin liiton II yleisvenäläisessä edustajakokouksessa tilannekatsauksen.

Syyskuu, 2. Lenin kirjoittaa alkulauseen „Materialismi ja empiriokritisismi” kirjan toiseen painokseen.

Syyskuu, 6. Lenin lähettää Podolskin ujestin elintarvikekomitealle Bogdanovon kylän talonpoikien anomuksen, jossa nämä pyytävät pienentämään elintarvikkeiden luovutusnormeja, ja kirjoittaa puhelinsanomaa, jossa kehottaa käsittelemään viipymättä anomuksen ja pienentämään niin paljon kuin on mahdollista luovutusnormeja.

Syyskuu, 14. Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: viljanluovutusvelvollisuus; Turkestanin Autonominen Sosialistinen Neuvostotasavalta y.m.

Syyskuu, 17. Lenin ottaa vastaan Siperian talonpoikien edustajan; keskustelun aikana tekee muistiinpanoja toimenpiteistä Siperian talonpoikien aseman parantamiseksi.

Syyskuu, 20. Lenin johtaa VKP(b):n Keskuskomitean täysistuntoa, jonka päiväjärjestyksessä ovat kysymykset: rauhanneuvottelut Puolan kanssa; VKP(b):n yleisvenäläinen konferenssi y.m.

Syyskuu, 22—25. Lenin johtaa VKP(b):n yhdeksännen yleisvenäläisen konferenssin työtä.

Syyskuu, 22. Lenin avaa konferenssin ja hänet valitaan puhe-miehistöön; hän esittää Keskuskomitean poliittisen toimintaselostuksen; tekee korjauksia Puolan kysymystä koskevaan päätöslauselmaehdotukseen.

Konferenssin iltatunnossa Lenin esittää loppulauseen Keskuskomitean poliittisesta toimintaselostuksesta käydyin keskustelun johdosta.

- Syyskuu, ennen 23.* Lenin toimittaa Yleisvenäläisen TrKK:n laatiman ilmoituksen, joka koskee Puolan kanssa solmittavan rauhan ehtoja.
- Syyskuu, 24.* Lenin tekee ehdotuksensa VKP (b):n yleisvenäläistä konferenssia varten laadittuun päätöslauselmaehdotukseen „Puoluerakennustyön lähimmistä tehtävistä”.
- Konferenssin iltatunnossa Lenin käyttää puheenvuoron puoluerakennustyön lähimmistä tehtävistä pidetyn alustuksen johdosta.
- Lenin kirjoittaa „Kirjeen Saksan ja Ranskan työläisille. Kommunistisen Internationalen toista kongressia koskevan keskustelun johdosta”.
- Syyskuu, viimeistään 28.* Lenin kirjoittaa kirjeen Tšekkoslovakian kommunistisen puolueen kongressille.
- Lokakuu, 2.* Lenin pitää Venäjän kommunistisen nuorisoliiton III yleisvenäläisessä edustajakokouksessa puheen nuorisoliiton tehtävistä.
- Lenin pitää Nahkateollisuuden työläisten ja toimihenkilöiden edustajakokouksessa puheen Neuvostotasavallan ulko- ja sisäpoliittisesta tilanteesta.
- Lenin kirjoittaa vetoituksen „Ukrainan vähäväkisirjoille”.
- Lokakuu, 8.* Lenin kirjoittaa Proletkultin edustajakokousta varten päätöslauselmaehdotuksen ja esittää sen VKP (b):n KK:n käsiteltäväksi.
- Lokakuu, 12.* Lenin osallistuu Inessa Armandin hautajaisiin Punaisella torilla.
- Lokakuun puoliväli.* Lenin ottaa vastaan englantilaisen kirjailijan H. Wellsin.
- Lokakuu, 15.* Lenin pitää Moskovan kuvernementin ujesti-, volosti- ja kyläneuvostojen toimeenpanevien komiteain puheenjohtajien neuvottelukokouksessa alustuksen Neuvostotasavallan ulko- ja sisäpoliittisesta tilanteesta.
- Lokakuu, 16.* Lenin antaa M. V. Frunzelle lähettämässään sähköisessä ohjeet Krimin valtauksen valmistelusta.

- Lokakuu, 19.* Lenin tekee muistiinpanoja siitä, mitkä ovat puolueen lähimmät tehtävät Wrangelia vastaan käydyin sodan päätyttyä.
- Lokakuu, 20.* Lenin kirjoittaa artikkelin „Diktatuurikysymyksen historiikka”.
- Lokakuu, 21.* Kirjeessään Pietarin Neuvoston puhemiehistölle Lenin kehottaa tiedemiehille asuntoja annettaessa varaamaan pinta-alaa myös työhuoneita ja laboratorioita varten.
- Lenin ottaa vastaan Stavropolin talonpoikien valtuuston, joka toi viljaa Moskovan lapsille; keskustele talonpoikien tarpeista ja kirjoittaa Elintarvikeasiain kansankomissariaatille kirjeen, jossa kehottaa antamaan hänelle seuraavana päivänä lausunnon, missä määrin talonpoikien pyyntö voidaan täyttää.
- Lokakuu, 24.* Lenin lähettää I ratsuarmeijan Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle sähköksen, jossa kehottaa ryhtymään toimenpiteisiin Wrangelin nujertamisen jouduttamiseksi.
- Lokakuu, 27.* Lenin keskustelee Vladimirin kuvernementin Aleksandrovskin ujestin puoluekonferenssin valtuuskunnan kanssa; saatuaan kuulla väärinkäytöksistä Troitskin tehtaalla Lenin kirjoittaa kirjeen puolueen Vladimirin kuvernementtikomitealle ja lähettää valtuuskunnan keskuskontrollikomiteaan F. E. Dzierżyńskiin luo.
- Lenin on insinööri R. E. Klassonin uuden hydraulisen turpeenimurin toimintaa kuvaavan elokuvan esitystilaisuudessa, jonka jälkeen johtaa neuvottelukokousta, jossa vaihdetaan mielipiteitä keksinnöstä.
- Lokakuu, 28.* M. V. Frunzelle lähettämässään sähkössä Lenin kehottaa käsittelemään kiireellisesti, millä tavalla voitaisiin siirtää raskasta tykistöä Krimin rintamalinjalle tarkoituksena Krimin niemimaan valtaamisoperaation menestyksellinen suorittaminen.
- Ennen marraskuun 1 pv.* Lenin tekee lisäyksensä ja korjauksensa dekreetin luonnokseen, joka koskee kirjastotoimen sentralisointia VSFNT:ssa.
- Marraskuun alku.* Lenin kirjoittaa „Ammattiliittojen tehtävät ja näiden toteuttamismenetelmät” päätöslauselman teesit ja ehdotuksen ammattiliittojen V yleisvenäläisen konferenssin VKP (b):n ryhmän päätöslauselmaksi.

- Marraskuu, 3.* Lenin pitää kuvernementtien ja ujestien kansanvalistusosastojen poliittisen valistustyön tekijäin yleisvenäläisessä neuvottelukokouksessa puheen Poliittisen valistustyön päähallinnon ja paikallisten kansanvalistusosastojen perustehtävistä.
- Marraskuu, 4.* Lenin kirjoittaa artikkelinsa „Italian sosialistisen puolueen sisäisestä taistelusta”.
- Marraskuu, 6.* Lenin kirjoittaa kirjeen G. M. Krzhizhanovskille Valtion Venäjän-sähköistämiskomitean tehtävistä.
- Lenin pitää puheen Lokakuun vallankumouksen 3-vuotispäivälle omistetussa Moskovan Neuvoston, VKP(b):n Moskovan komitean ja Moskovan kaupungin ammattiliittoneuvoston juhlaistunnossa.
- Marraskuu, 7.* Lenin pitää puheen Lokakuun vallankumouksen 3-vuotispäivälle omistetussa Sokolnikin kaupungin osan neuvoston täysistunnossa, johon osallistui tehdaskomiteoiden edustajia.
- Marraskuu, 9.* Lenin johtaa VKP(b):n KK:n täysistuntoa, jossa käsitellään ja hyväksytään perustaksi Leninin kirjoittama ammattiliittojen tehtäviä koskeva teesi-luonnos.
- Marraskuu, 12.* Lenin lähettää Etelärintaman Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle sähkeen, jossa osoittaa, millaiset antautumisehdot on esitettävä Wrangelille.
- Lenin ottaa vastaan Groznyin naftateollisuuslaitosten ryhmäkomitean puheenjohtajan, joka tuli tervehtimään häntä työläisten nimessä.
- Marraskuu, 14.* Lenin on läsnä Moskovan kuvernementin Volokolamskin ujestin Kashinin kylän sähköaseman käynti-panotilaisuudessa; keskustelee talonpoikien kanssa, pitää puheen sähköistämisen merkityksestä kansantaloudessa; illalla pitää puheen talonpoikien kokouksessa Jaropoletsin kylän kansantalolla.
- Marraskuu, 16.* Lenin keskustelee talonpojan, Kalugan kuvernementin Mosalskin ujestin edustajan kanssa; keskustelun aikana tekee muistiinpanoja talonpoikien tarpeista; lähettää Elintarvikeasiain kansankomissariaatille ja Maatalouden kansankomissariaatille kirjeen, jossa vaatii tiedottamaan hänelle kirjallisesti, missä määrin voidaan tyydyttää talonpoikien tarpeet.

- Marraskuu, 18.* Lenin kirjoittaa „Teesit tuotantopropagandasta (Alustava luonnos)”.
Lenin pitää puheen Baumanin kaupunginosan puoluejärjestöjen edustajain kokouksessa.
- Marraskuu, 19.* Lenin johtaa Moskovan kuvernementin puoluekonferenssin edustajain neuvottelukokousta ja pitää siellä puheen; kokouksessa nimettiin jäsen ehdokkaita VKP(b):n Moskovan komiteaan.
- Marraskuu, 20.* Lenin merkitsee muistiin huomioitaan Moskovan kuvernementin Volokolamskin ujestin Jaropoletsin volostin sähköistämisestä.
- Marraskuu, 20—22.* Lenin osallistuu Moskovan kuvernementin puoluekonferenssin työhön.
- Marraskuu, 21.* Lenin pitää Moskovan kuvernementin puoluekonferenssissa puheen „Ulko- ja sisäpoliittisesta tilanteestamme ja puolueen tehtävistä”.
Lenin puhuu konferenssissa VKP(b):n Moskovan komitean vaaleista.
- Marraskuu, 25.* Lenin pitää Moskovan kirjapainoteollisuuslaitosten tehdaskomiteain konferenssissa puheen Neuvostotasavallan kansainvälisestä ja sisäisestä tilanteesta.
- Marraskuu, 26.* Lenin pitää VKP(b):n Moskovan järjestön puoluesolujen sihteerien kokouksessa puheen toimilupakysymyksestä.
- Marraskuu, 29.* Lenin kirjoittaa A. V. Lunatsharskille kirjeen Valistusasiain kansankomissariaatin koneiston uudelleenjärjestämisestä.
Lenin tekee Zamoskvoretshjen kommunistien yleisessä kokouksessa selostuksen Moskovan kuvernementin puoluekonferenssin työn yhteenvedoista ja esittää loppulausunnan samasta kysymyksestä.
- Joulukuu, 2.* Lenin lähettää Armenian sotilaallisen vallankumoukskomitean puheenjohtajalle sähkeen, jossa tervehtii imperialismin ikeestä vapautunutta Neuvosto-Armeniaa.
- Joulukuu, 6.* Lenin pitää VKP(b):n Moskovan järjestön aktiivien väittelytilaisuudessa puheen toimiluvista.

Lenin kirjoittaa tervehdysten kuvernementtien naisosastojen edustajain yleisvenäläiselle neuvottelukokoukselle.

- Joulukuu, 7.* Lenin johtaa VKP(b):n Keskuskomitean täysistuntoa, jonka päiväjärjestyksessä on vesiliikennetyöntekijäin ja Rautatie- ja vesiliikennetyöntekijäin ammattiliiton keskuskomitean välinen selkkäus. Täysistunto hyväksyy Leninin ehdotuksen VKP(b):n X edustajakokouksen koollekutsumisesta helmikuun 6 p:nä 1921.
- Joulukuu, 8.* Lenin johtaa VKP(b):n Keskuskomitean täysistuntoa, esittää teesit tuotantopropagandasta, kirjoittaa ehdotuksen Keskuskomitean päätöslauselmaksi „Valistusasiain kansankomissariaattia koskeva säädös”.
- Joulukuu, 11.* Lenin kirjoittaa „Italian sosialistisen puolueen sisäisestä taistelusta” artikkeliansa jälkisanat „Vilpillisiä puheita vapaudesta”.
- Joulukuu, 15.* Lenin tekee Moskovan kuvernementin Verejan ujestin Bogorodskin volostin Modenovon kylän talonpoikien kokouksessa selostuksen Neuvostotasavallan kansainvälisestä ja sisäisestä tilanteesta.
- Joulukuu, 18.* Lenin lähettää Vladikavkazin vallankumoukskomitealle sähkeen, jossa kehottaa auttamaan nopeasti kansalaissodan pakolaisia järjestäytymään vakinaisille asuinpaikoille.
- Joulukuun 19 ja 21 p:n välillä.* Lenin laatii Gorkissa Neuvostojen VIII yleisvenäläiselle edustajakokoukselle esitettävän Kansankomissaarien Neuvoston toimintaselostuksen jäsenystä. G. M. Krzhizhanovskille osoittamassaan kirjeessä V. I. Lenin hahmottelee käytännölliset toimenpiteet, joihin tulee ryhtyä sähköistämisen alalla.
- Joulukuu, 21.* Lenin selostaa Neuvostojen VIII yleisvenäläisen edustajakokouksen VKP(b):n ryhmän kokouksessa toimilupakysymystä. Selostuksen jälkeen vastaa edustajien kysymyksiin.
- Joulukuu, 22—29.* Neuvostojen VIII yleisvenäläinen edustajakokous. Lenin johtaa edustajakokouksen työtä.
- Joulukuu, 22.* Lenin valitaan Neuvostojen edustajakokouksen ensimmäisessä istunnossa edustajakokouksen puhemie-

histöön; hän esittää Kansankomissaarien Neuvoston toimintaselostuksen.

Lenin puhuu Neuvostojen edustajakokouksen VKP(b):n ryhmän kokouksessa Neuvostohallituksen ulko- ja sisäpolitiikan kysymyksistä.

Lenin osallistuu Neuvostojen VIII edustajakokouksen puolueettomien talonpoikaisedustajien neuvottelukokoukseen.

Joulukuu, 23. Lenin esittää edustajakokouksen toisessa istunnossa loppulausunnon Kansankomissaarien Neuvoston toimintaselostuksesta käydyin keskustelun johdosta.

Joulukuu, 24. Lenin puhuu Neuvostojen VIII edustajakokouksen VKP(b):n ryhmän kokouksessa.

Joulukuu, 27. Lenin puhuu Neuvostojen VIII edustajakokouksen VKP(b):n ryhmän kokouksessa käsiteltäessä lakiehdotusta talonpoikaistalouden lujittamista ja kehittämistä tarkoittavista toimenpiteistä ja vastaa edustajien kirjallisiin kysymyksiin.

Joulukuu, 29. Neuvostojen VIII edustajakokouksen seitsemännessä istunnossa hyväksytään Leninin laatima ehdotus päätöslauselmaksi sähköistämistä koskevan alustuksen johdosta.

Lenin valitaan edustajakokouksen seitsemännessä istunnossa Yleisvenäläisen TpKK:n (kahdeksas kokoonpano) jäseneksi.

Joulukuu, 30. Lenin puhuu VKP(b):n jäsenten: Neuvostojen VIII edustajakokouksen osanottajien, Yleisvenäläisen Ammattiliittojen Keskusneuvoston ja Moskovan kaupungin ammattiliittoneuvoston jäsenten yhteisessä istunnossa ammattiliitoista, nykytilanteesta ja Trotskin virheistä.

Joulukuu, 31. Lenin vahvistetaan Yleisvenäläisen TpKK:n kahdeksannen kokoonpanon ensimmäisessä täysistunnossa Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtajaksi.

Joulukuu. Lenin kirjoittaa G. M. Krzhizhanovskille kirjeen, jossa kehottaa laatimaan suunnitelman VSFNT:n joksaisen talon sähköistämisestä.

SISÄLTÖ

Esipuhe	IX
„VASEMMISTOLAISUUS” LASTENTAUTINA KOMMUNISMISSA.....	1—102
I. Missä mielessä voidaan puhua Venäjän vallankumouksen kansainvälisestä merkityksestä?	5
II. Eräs bolshevikkien menestyksen perusedellytys	7
III. Bolshevismien historian päävaiheet	10
IV. Mitä työväenliikkeen sisäisiä vihollisia vastaan taistellen bolshevismi kasvoi, lujittui ja karaistui?.....	15
V. „Vasemmisto”-kommunismi Saksassa. Johtajat — puolue — luokka — joukot	28
VI. Pitääkö vallankumouksellisten toimia taantumuksellisissa ammattiliitoissa?.....	30
VII. Onko osallistuttava porvarillisiin parlamentteihin?.....	40
VIII. Ei mitään kompromisseja?	50
IX. „Vasemmisto”-kommunismi Englannissa	61
X. Muutamia johtopäätöksiä	74
Lisäys	89—102
I. Saksan kommunistipuolueen kahtiajako	91
II. Saksan kommunistit ja riippumattomat.....	93
III. Italian Turati ja kumpp.	95
IV. Vääriä johtopäätöksiä oikeista perusajatuksista	96
V.	101
Wijnkoopin kirje.....	101
PUHE LASI- JA POSLIINITEOLLISUUDEN TYÖLAISTEN YLEISVENÄLAISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA HUHTIKUUN 29 p:nä 1920	103—106
ENSIMMÄISISTÄ MOSKOVAN—KAZANIN RAUTATIEN TALKOISTA YLEISVENÄLAISIIN VAPPUTALKOISIIN.....	107—109

PUHE VAPAUTUNEEN TYÖN MUISTOMERKIN PERUSKIVEN LASKEMISTILAISUUDESSA TOUKOKUUN 1 p:nä 1920. <i>Lehtiselostus</i>	110
PUHE PUOLAN RINTAMALLE LÄHTEVILLE PUNA-ARMEIJALAISILLE TOUKOKUUN 5 p:nä 1920. <i>Lehtiselostus</i>	111—112
PUHE YLEISVENÄLÄISEN TOIMEENPANEVAN KESKUSKOMITEAN, MOSKOVAN TYÖLAISTEN, TALONPOIKAIN JA PUNA-ARMEIJALAISTEN EDUSTAJAIN NEUVOSTON, AMMATTILIITTOJEN JA TEHDASKOMITEAIN YHTEISESSÄ ISTUNNOSSA TOUKOKUUN 5 p:nä 1920	113—118
SÄHKE AZERBAIDZHANIN SOSIALISTISELLE NEUVOSTOHALLITUKSELLE	119
PUHE ROGOZHNSKO-SIMONOVSKIN KAUPUNGINOSASSA PIDETYSSÄ TYÖLAISTEN JA PUNA-ARMEIJALAISTEN SUURKONFERENSSISSÄ TOUKOKUUN 13 p:nä 1920. <i>Lehtiselostus</i>	120—121
INTIAN VALLANKUMOUKSELLISELLE LIITOLLE	122
KIRJE ENGLANNIN TYÖLAISILLE	123—127
KANSALLISUUS- JA SIIRTOMAAKYSYMYSTÄ KOSKEVA TEESIALUSTELMA (<i>Kommunistisen Internationalen toista edustajakokousta varten</i>)	128—135
AGRAARIKYSYMYSTÄ KOSKEVA TEESIALUSTELMA (<i>Kommunistisen Internationalen toista edustajakokousta varten</i>)	136—148
„KOMMUNISMI”. „ <i>Kommunistisen Internationalen aikakauslehti kaakkois-Euroopan maita varten</i> ” (saksan kielellä). <i>Wien, vihkot 1—2, 1. helmikuuta 1920 18. numeroon, 8. toukokuuta 1920</i>	149—151
PUHE VASTUUNALAISTEN MAASEUTUTOIMINNANJÄRJESTÄJÄIN 2. YLEISVENÄLÄISESSÄ NEUVOTTELUKOKOUKSESSA KESÄKUUN 12 p:nä 1920	152—164
PUHELINSANOMA YLEISVENÄLÄISEN ELINTARVIKENEUVOTTELUN PUHEMIEHISTÖLLE HEINÄKUUN 1 p:nä 1920	165—166
APUA HAAVOITTUNEELLE PUNA-ARMEIJALAISLLE!	167
TEESIT KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEN TOISEN KONGRESSIN PERUSTEHTÄVISTÄ	168—185
I. Proletariaatin diktatuurin ja Neuvostovallan olemus	169
II. Miten on valmistauduttava viipymättä ja kaikkialla proletariaatin diktatuuriin?	172
III. Kommunistisen Internationalen kanssa liittoutuvien ja liittoutumaan pyrkivien puolueiden linjan oikaiseminen — osaksi myös niiden kokoonpanon parantaminen	181

VASTAUS ISON-BRITANNIAN KOMMUNISTISEN PUOLUEEN PERUSTAMISEKSI MUODOSTETUN YHTEISEN VÄLIAIKAISEN KOMITEAN KIRJEESEEN.....	186—187
PUHELINSANOMA J. V. STALINILLE HEINÄKUUN 12 tai 13 pnä 1920.....	188—189
SÄHKE J. V. STALINILLE HEINÄKUUN 17 pnä 1920.....	190
KOMMUNISTISEEN INTERNATIONALEEN HYVÄKSYMISEN EHDOT.....	191—197
KOMMUNISTISEEN INTERNATIONALEEN HYVÄKSYMISEN KAHDENKYMMENTÄ EHTO.....	198
<i>KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEEN II KONGRESSI heinäkuun 19 — elokuun 7 pnä 1920</i>	199—249
1. SELOSTUS KANSAINVALISESTÄ TILANTEESTA JA KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEEN PERUSTEHTÄVISTÄ HEINÄKUUN 19 pnä.....	201
2. PUHE KOMMUNISTISEN PUOLUEEN MERKITYKSESTÄ HEINÄKUUN 23 pnä.....	221
3. KANSALLISUUS- JA SIIRTOMAAKYSYMYSTÄ KÄSITELLEEN VALIOKUNNAN SELOSTUS HEINÄKUUN 26 pnä.....	226
4. PUHE KOMMUNISTISEEN INTERNATIONALEEN HYVÄKSYMISEN EHDOSTA HEINÄKUUN 30 pnä.....	232
5. PUHE PARLAMENTARISMISTA ELOKUUN 2 pnä.....	239
6. PUHE BRITANNIAN TYÖVÄENPUOLUEESEEN LIITTYMISESTÄ ELOKUUN 6 pnä.....	243
SÄHKE J. V. STALINILLE ELOKUUN 2 pnä 1920.....	250
SÄHKE J. V. STALINILLE ELOKUUN 4 pnä 1920.....	251
SÄHKE J. V. STALINILLE ELOKUUN 11 pnä 1920.....	252
KIRJE ITÄVALLAN KOMMUNISTEILLE.....	253—255
KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEEN II KONGRESSI.....	256—258
VASTAUS „DAILY NEWS” LEHDEN KIRJEENVAIHTAJALLE HRA SEGRUE’LLE.....	259—260
PUHE VKP(b):n IX YLEISVENÄLÄISESSÄ KONFERENSSISSA SYYSKUUN 22 pnä 1920. <i>Lehtiselostus</i>	261—265
KIRJE SAKSAN JA RANSKAN TYÖLÄISILLE. <i>Kommunistisen Internationalen toista kongressia koskevan keskustelun johdosta</i>	266—268

NUORISOLIITON TEHTÄVÄT (<i>Puhe Venäjän kommunistisen nuorisoliiton III yleisvenäläisessä edustajakokouksessa</i>) lokakuun 2 pnä 1920	269—286
PUHE NAHKATEOLLISUUDEN TYÖLÄISTEN JA TOIMIHENKILÖIDEN EDUSTAJAKOKOUKSESSA LOKAKUUN 2 pnä 1920	287—300
UKRAINAN VÄHÄVÄKISILLE TALONPOJILLE	301—302
PROLETAARISESTA KULTTUURISTA	303—304
Päätöslauselmaehdotus	303
PUHE MOSKOVAN KUVERNEMENTIN UJESTIEN, VOLOSTIEN JA KYLIEN TOIMEENPANEVIEN KOMITEOIDEN PUHEENJOHTAJIEN NEUVOTTELUKOKOUKSESSA LOKAKUUN 15 pnä 1920	305—321
LOPPUPUHEENVUORO MOSKOVAN KUVERNEMENTIN UJESTIEN, VOLOSTIEN JA KYLIEN TOIMEENPANEVIEN KOMITEOIDEN PUHEENJOHTAJIEN NEUVOTTELUKOKOUKSESSA LOKAKUUN 15 pnä 1920	322—326
SÄHKE UKRAINAN NEUVOSTOHALLITUKSELLE JA ETELÄRINTAMAN ESIKUNNALLE	327
DIKTATUURIKYSYMYKSEN HISTORIIKKIA (<i>Lehtikirjoitus</i>)	328—349
SÄHKE J. V. STALINILLE LOKAKUUN 29 pnä 1920	350
PUHE KUVERNEMENTTIEN JA UJESTIEN KANSANVALISTUSOSASTOJEN POLIITTISEN VALISTUSTYÖN TEKIJÄIN YLEISVENÄLÄISESSÄ NEUVOTTELUKOKOUKSESSA MARRASKUUN 3 pnä 1920	351—361
PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS „AMMATTILIITTOJEN TEHTÄVÄT JA NAIDEN TOTEUTTAMISMENETELMÄT”	362—363
ITALIAN SOSIALISTISEN PUOLUEEN SISÄISESTÄ TAISTELUSTA	365—384
Vilpillisiä puheita vapaudesta (<i>jälkisanojen asemesta</i>)	379
PUHE LOKAKUUN VALLANKUMOUKSEN 3-VUOTISPAIVÄLLE OMISTETUSSA MOSKOVAN TYÖLÄISTEN, TALONPOIKIEN JA PUNAARMEIJALAISTEN EDUSTAJAIN NEUVOSTON, VKP(b):n MOSKOVAN KOMITEAN JA MOSKOVAN KAUPUNGIN AMMATTILIITTONEUVESTON JUHLAISTUNNOSSA MARRASKUUN 6 pnä 1920	385—390
SÄHKE J. V. STALINILLE MARRASKUUN 13 pnä 1920	391
TEESIT TUOTANTOPROPAGANDASTA (<i>Alustava luonnos</i>)	392—394
OTE V. I. LENININ JA J. V. STALININ LENNÄTINKESKUSTELUSTA	395

ULKO- JA SISÄPOLIITTINEN TILANTEEMME JA PUOLUEEN TEHTÄVÄT (<i>Puhe VKP(b):n Moskovan kuvernementtikonferenssissa marraskuun 21 pñä 1920</i>)	396—415
PUHE VKP(b):n MOSKOVAN KUVERNEMENTTIKONFERENSSISSA MOSKOVAN KOMITEAN VAALEISTA MARRASKUUN 21 pñä 1920.....	416—417
PUHE MOSKOVAN KIRJAPAINOTEOLLISUUSLAITOSTEN TEHDASKOMITEAIN KONFERENSSISSA MARRASKUUN 25 pñä 1920. <i>Lyhyt lehtiselostus</i>	418
PUHE VKP(b):n MOSKOVAN JÄRJESTÖN PUOLUESOLUJEN SIHTEERIEN KOKOUKSESSA MARRASKUUN 26 pñä 1920. <i>Lehtiselostus</i>	419—422
SELOSTUS ZAMOSKVORETSHJEN KOMUNISTIEN YLEISESSÄ KOKOUKSESSA MARRASKUUN 29 pñä 1920. <i>Lyhyt lehtiselostus</i>	423—425
Loppulausunto.....	424
SÄHKE ARMENIAN SOTILAALLISEN VALLANKUMOUSKOMITEAN PUHEENJOHTAJALLE	426
PUHE VKP(b):n MOSKOVAN JÄRJESTÖN AKTIIVIN KOKOUKSESSA JOULUKUUN 6 pñä 1920	427—447
TERVEHDYS KUVERNEMENTTIEN NAISOSASTOJEN EDUSTAJAIN YLEISVENÄLÄISELLE NEUVOTTELUKOKOUKSELLE. <i>Puhelinsanoma</i>	448
NEUVOSTOJEN VIII YLEISVENÄLÄINEN EDUSTAJAKOKOUS JOULUKUUN 22—29 pñä 1920	449—521
1. ALUSTUS TOIMILUVISTA NEUVOSTOJEN VIII EDUSTAJAKOKOUKSEN VKP(b):n RYHMÄN KOKOUKSESSA JOULUKUUN 21 pñä	451
2. KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON TOIMINTASELOSTUS JOULUKUUN 22 pñä	474
3. LOPPULAUSUNTO KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON TOIMINTASELOSTUKSESTA KÄYDYN KESKUSTELUN JOHDOSTA JOULUKUUN 23 pñä	506
4. PUHE NEUVOSTOJEN VIII EDUSTAJAKOKOUKSEN VKP(b):n RYHMÄN KOKOUKSESSA JOULUKUUN 24 pñä	512
5. EHDOTUS NEUVOSTOJEN VIII EDUSTAJAKOKOUKSEN PÄÄTÖSLAUSELMAKSI SÄHKÖISTAMISTA KOSKEVAN ALUSTUKSEN JOHDOSTA	519
6. EHDOTUS NEUVOSTOJEN VIII EDUSTAJAKOKOUKSEN VKP(b):n RYHMÄN PÄÄTÖSLAUSELMAKSI	521
KIRJE KRASNAJA PRESNJAN TYÖLÄISILLE JOULUKUUN 25 pñä 1920	522—523

<i>Huomautuksia</i>	525—542
<i>Tietoja V. I. Leninin elämästä ja toiminnasta</i>	543—561

K U V A T

V. I. Leninin kuva.— Toukokuu 1920.....	XII—1
V. I. Leninin „„Vasemmistolaisuus” lastentautina kommunismissä” teoksen käsikirjoituksen ensimmäisen sivun alku.— Huhti- —toukokuu 1920	3

LUKIJALLE

Vieraskielisen kirjallisuuden kustannusliike pyytää lukijoita esittämään mielipiteensä tämän kirjan suomennoksen laadusta ja kirjan asusta. Kustannusliike on kiitollinen myös muista ehdotuksista ja toivomuksista.

Osoitteemme:

*Zubovski bulvar, 21
Moskova, Neuvostoliitto*

SUOMENTANEET A. LEONTJEVA, T. NUUTINEN, J. PROHOROV
ja H. RYTSHAGOVA